

ΑΘΗΝΑΪΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι..... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ • • 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΔΛΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ

Δεσπτῶν..... 15
264—Γραφεῖον ὁδ. Ἐρμοῦ—264

Ίερεύς τις ἐκήρυξε ποτὲ ἐνώπιον Ἰγδου ἀρχηγοῦ φοβεροῦ εἰς τοὺς ἔχθρους αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. «Τί, εἶπεν,» ἐκπληκτός, «τί λόγια εἴναι αὐτὰ περὶ τῶν νεκρῶν; Οἱ νεκροὶ ἐγείρονται;» «Ναι,» εἶπεν ὁ ιερεύς, «πάντες οἱ νεκροὶ ἐγείρθησονται.» «Καὶ δι πατήρ μου λοιπὸν θέλει ἐγερθῆ.» «Ναι,» εἶπεν ὁ ιερεύς. «Πάντες οἱ ἐν μάχαις φονευθέντες θέλουν ἐγερθῆ.» «Ναι,» ἀπήντησεν ὁ ιερεύς. «Πάντες οἱ φονευθέντες καὶ καταδρωθέντες ὑπὸ λεόντων, τίγρεων καὶ κροκοδείλων θέλουσιν ἀναστηθῆ;» «Ναι, καὶ θέλουσι κριθῆ.» «Ἀκούσατε», ἐβόησεν δι πρηγγός στρεφόμενος πρὸς τοὺς πολεμιστᾶς, «σεις φρόνμοι ἄνθρωποι, ζητοῦσαν ποτὲ τὰ ὅτα σας τοιαύτην εἰδῆσιν ως αὐτήν.» «Οὐδέποτε,» ἀπήντησαν ἔκεινοι. «Ο ἀρχηγός τότε ἐστράφη πρὸς τὸν ιερέα καὶ εἶπε, «Πάτερ σὲ ἀγαπῶ πολὺ ἀλλ’ οἱ λόγοι σου περὶ ἀναστάσεως εἴναι παραπολὺ μεγάλοι δι’ ἐμέ. Δὲν ἐπιθυμῶ ν’ ἀκούσω περὶ ἀναστάσεως πάλιν τῶν νεκρῶν. Οἱ νεκροὶ δὲν δύνανται ν’ ἀναστηθῶσι οὐδέποτε θέλουσιν ἀναστῆ.» «Καὶ διατί» εἶπεν ὁ ιερεύς. «Ἐφόνευσα τοὺς χιλίους μου θέλουσιν οὗτοι ἀναστηθῆ.» Ή σκέψις μόνον τὸν κατετάραττεν. Εἶναι μεγάλη καὶ φοβερὰ σκέψις δι τὸ θέλομεν ἐντύχει πάλιν πᾶσιν ἐκείνοις τοὺς ὄποιους παρημελήσαμεν, ήδικήσαμεν ἢ κατεστρέψαμεν.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

A.

Αἱ ἀρχαιόταται ὑψηλαὶ σχολαι δὲν καθιδρύθησαν δικτύον ἡγεμόνων ἢ κυβερνήσεων, ἀλλ’ ἐσχηματίζοντο αὐτόματοι. Ἐχν εἰς πόλιν τινα μετέβαινεν ἐπιφανῆς διδάσκαλος, παρηκολούθουν αὐτὸν πολλοὶ μαθηταὶ ἐκ ταύτης δὲ τῆς σχέσεως ἐγεννάτο ἀκαδούθως ἀλληλοιδιάδοχος σειρὰ διδασκάλων. Κατὰ τὸν μεσαίωνα, διότε ἡσαν ὀλίγα καὶ δυσεύρετα τὰ βιβλία καὶ ἐπημένως ἢ προφορικὴ διδασκαλία ἦτο σχεδὸν τὸ

μόνον μέσον πολυμαθείας, ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐνέργεια τῶν Πανεπιστημίων ἦτο μείζων ἢ σήμερον, καὶ ἐπειδὴ ἡσαν ὀλίγα, ὑψηλότερον καὶ εύρυτερον τὸ κλέος αὐτῶν. Ἐσπούδαζον τότε πλείονα καιρὸν ἢ σήμερον, πολλοὶ δὲ τῶν τελειοροίτων ἔνεκα τῆς ὥριμου αὐτῶν ἡλικιας ἔφερον τὸν βαθμὸν καὶ τὰ ἀξιώματα αὐτῶν μετὰ πλείονος ὑπολήψεως, ἢ οἱ σπουδασταὶ τῶν καθ’ ἡμᾶς χρόνων.

B'.

Αἱ πόλεις ἐν αἷς πρῶτον συνέστησαν Πανεπιστήμια ἡσαν τὸ Σάλερνον, οἱ Παρίσιοι καὶ ἡ Βοναγία. Καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ πόλει μπῆρχε σχολὴ ιατρικῆς, ἐν τῇ δευτέρᾳ σχολὴ θεολογίας καὶ φιλοσοφίας καὶ ἐν Βοναγίᾳ σχολὴ νομικῆς. Διότι κατ’ ἀρχὰς δὲν ἐδιδάσκοντο πᾶσαι αἱ ἐπιστῆμαι ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ παιδευτηρίῳ, ἀλλὰ τινὲς ἐξ αὐτῶν τὸ δὲ ὄνομα Πανεπιστήμιον (universitas) δὲν ἔνοιουν τότε ως σημαίνον σχολὴν πάντων τῶν μαθημάτων, ἀλλὰ μᾶλλον ως σχολὴν τελειοποιοῦσαν εἰς ὑψιστὸν βαθμὸν τὸν ἐν αὐτῇ φοιτῶντα. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ κατὰ τὰς ἐκατονταετηρίδας τοῦ μαστίχης συνήθης ἐκφρασις γενικὴ σ που δὴ ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν ἐκτασιν τῆς ἐνεργείας τοῦ παιδευτηρίου καὶ οὐχὶ εἰς πάσκς τὰς ἐπιστήμας. Ἐκ τῶν τριῶν δὲ τούτων πρώτων πανεπιστημίων τὰ τελευταῖα δύο ἡσκησαν μεγάλην ἐπιδρασιν ἐπὶ τῆς διακονοφώσεως τῆς Εὐρώπης καὶ ἐχρησίμευσαν ως πρότυπα καὶ παραδείγματα εἰς πολυάριθμα μεταγενέστερα πανεπιστήμια. Τὸ τῶν Παρίσιων ἐγένετο παράδειγμα εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ Γερμανίαν, πάντα δὲ τὰ λοιπὰ πανεπιστήμια τῆς Γαλλίας, Ἰταλίας καὶ Ισπανίας ἐσχηματίσθησαν κατὰ μίμησιν τοῦ τῆς Βοναγίας.

G'.

Τὸ ἔτος τῆς συστάσεως τοῦ πανεπιστημίου τῆς Βοναγίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἀκριβῶς, καθὼς οὐδὲ τῶν ἑτέρων δύο. Οἱ Ρωμαϊκοὶ νόμοι δὲν

έξέλιπον ποτὲ ολοσχερώς ἐκ τῆς Ἰταλίας¹ μετεχειρίζοντο αὐτούς εἰς τὰ δικαστήρια, τοὺς ἡμινύνευν διὰ συγγραφῶν καὶ τοὺς ἐδίδασκον διὰ στόματος ἀλλ' ἡ γνῶσις καὶ ἡ ἑφαρμογὴ αὐτῶν ἦσαν ἀτελεῖς, μέχρις οὗ ἡ ἔξημέρωσις, ἡ ὑλικὴ εὐημερία, ἡ ἴσχυς, ἡ δημοκρατικὴ μορφή, εἰς ἣν ὑψώθησαν κατὰ τὴν δωδεκάτην ἑκατονταετηρίδα αἱ Λομβαρδίαι πόλεις, ἐχρεισθησαν βασιμωτέραν τοῦ σπουδὴν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου. Τοῦτο ἐγένετο ἐν Βονανίᾳ, πρῶτος δὲ ἐπιφανῆς καθηγῆτης τῆς ἑκείσεος νομικῆς σχολῆς διετέλεσε Ἰρνέριος τις ἀποσιώσας τῷ 1140. Οἱ αὐτοκράτωρ Φρειδερίκος Α'. διὰ νόμου ἐκδοθέντος ἐν ἔτει 1158 ἀπένειμεν εἰς τὴν σχολὴν τάῦτην πολλὰ προνόμια, δι' ὃν ἴδιας ἐπροστατεύοντο οἱ φοιτηταί, ἕτι δὲ καὶ τὸ δίκαιον τοῦ δικάζεσθαι ὑπὸ ἴδιου δικαστηρίου. Ἐν γένει δὲ ἡ τε πολιτικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἑξουσία ἔχοργησεν πολλὰ προνόμια καὶ εἰς τοῦτο καὶ εἰς ἄλλα πανεπιστήμια. Οἱ φοιτηταὶ ἦσαν ἀπηλλαγμένοι πάστοις πρὸς τὴν πολιτείαν εἰςφορᾶς, καὶ μολονότι, ἐπειδὴ συνηριθμοῦντο μετὰ τοῦ ἱερατείου, πολλοὶ τῶν φοιτητῶν διέφευγον τὰς σκληρὰς ποινὰς τῆς πολιτικῆς ἑξουσίας, οὐχ ἥττον καὶ οἱ Πάπαι διέτασσον νὰ μὴ γίνεται κατὰ αὐτῶν αὐστηρὰ ἡ τῆς ἐκκλησίας δικαστικὴ ἀπόφασις. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ διασήμου νομοδιδασκάλου Ἀζοῦ, ἀκμάσαντες περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ'. αἰῶνος, διάριθμος τῶν ἐξ ὅλων τῶν χωρῶν προσελθόντων φοιτητῶν ἀνήρχετο εἰς δέκα χιλιάδας. Οἱ φοιτηταὶ ἀπετέλουν τὴν κυρίων κοινωνίαν καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξελέγοντο οἱ ἀρχοντες τῆς πόλεως. Οὐδόλως δὲ παράδοξον τοῦτο, διότι μέρος τῶν τότε σπουδαστῶν ἦσαν ἀνδρες τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τιμαῖς καὶ ἀξιώμασιν ἐν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι, καὶ μόνον ἐκ φιλομαθείας ἀπήρχοντο εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην Βονανίαν. Πρίν ἀκόμη σχηματισθῶσι τὰ λοιπὰ τοῦ πανεπιστημίου συστήματα διηροῦντο οἱ ἑκεὶ σπουδασταὶ ὡς ἐκ τῆς χώρας εἰς δύο, δηλητὴν εἰς τοὺς ἐντὸς τῶν ὁρέων καὶ τοὺς ἐκτὸς τῶν ὁρέων. Καὶ πάλιν οἱ μὲν προηρχοῦντο ἐκ δέκα καὶ ἑπτὰ ἑνῶν, οἱ δὲ ἐκ δέκα καὶ ὅκτω. Πρῶτος ἀρχῶν τοῦ πανεπιστημίου ἦτο ὁ Διευθυντής ἡ ὅπως καλούμενος αὐτὸν σήμερον ὁ Πρύτανης. Ἰνα δὲ λάθη τις τὸ ἀξιώμα τοῦτο ὥφειλε νὰ ἥσαι φοιτητῆς (ἀπαντῶνται ὅμως καὶ καθηγηταὶ λαβόντες τὸ ἀξιώμα τοῦ Πρύτανεως), ἄγαμος, εἰκοσιπενταετής τὴν ἡλικίαν, καὶ τουλάχιστον νὰ ἀνίκουσεν ἐπὶ πενταετίαν νομικὰ μαθήματα. Τὸ ἀξιώμα ἦτο ἐνιασμόν, κατὰ δὲ τὸν βρθμὸν, ἐξαιρουμένου τοῦ ἐπισκόπου τῆς Βονανίας, ἐπροτιμάτῳ πάντων τῶν ἐπισκόπων καὶ ἀρχιεπισκόπων.

Δ'.

Οὐδὲν ἔτερον πανεπιστήμιον διετήρησε τόσον χρόνον τὸ κλέος του, οὐδὲ ἐπέδρασε τόσον ἴσχυρῶς ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας, ὅσον τὸ τῶν Παρισίων. Καίτερ εἶναι ἀδεβαία ἡ γνώμη συγγραφέων τινῶν ἀξιούντων, ὅτι αὐτὸν ἦτο ἔργον Καρόλου τοῦ Μεγάλου, εἶναι οὐχ ἥττον ἀρχαιότατον. Κατὰ τὴν διωδεκάτην ἑκατονταετηρίδα ἐδίδασκον ἐν αὐτῷ ἐπι-

φανεῖς καθηγηταὶ τῆς Θεολογίας καὶ φιλοσοφίας, ἐξ ὧν ἐπιφανέστατος πάντων ὑπῆρχεν Πέτρος ὁ Λομβαρδὸς ἀποσιώσας κατὰ τῷ 1164. Τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ ὄνομαζόμενον *libri sententiārum* περιέχει σύστημα Θεολογίας, ὅπερ ἐπὶ πολλὰ ἑκατονταετηρίδας ἐγένετο βάσις τῆς διδασκαλίας τῆς Θεολογίας ἐπιστήμης. Η διάταξις τοῦ τῶν Παρισίων πανεπιστημίου ἦτο ἀντίθετος τοῦ τῆς Βονανίας. Διότι ἑκεὶ πᾶσα ἡ ἑξουσία διετέλει εἰς χειρὶς τῶν διδασκάλων, καὶ οἱ μαθηταὶ ὥφειλον εἰς αὐτοὺς ἀπόλυτον ὑπερτελεῖν. Οἱ μαθηταὶ ἐσωφρονίζοντο ὑπὸ τῶν διδασκάλων καὶ οἱ πταῖσται ἐκ τούτων ἐμαστίζοντο εἰς τὴν γυμνὴν ῥάχιν ἐνώπιον τοῦ Πρυτάνεως. Οὐχ ἥττον οὔτε ἐξ αὐτοῦ οὔτε ἐξ ἄλλων πανεπιστημίων ἔλειπον ταραχαῖ, διενέζεις πρὸς τοὺς πολίτας καὶ μεταναστεύσεις τῶν σπουδαζόντων. Οἱ φόροι δὲ τῶν μεταναστεύσεων τούτων καθηγητικὴ ἑξουσία πολλὰ πανεπιστημία. Οἱ φοιτηταὶ ἦσαν ἀπηλλαγμένοι πάστοις πρὸς τὴν πολιτείαν εἰςφορᾶς, καὶ μολονότι, ἐπειδὴ συνηριθμοῦντο μετὰ τοῦ ἱερατείου, πολλοὶ τῶν φοιτητῶν διέφευγον τὰς σκληρὰς ποινὰς τῆς πολιτικῆς ἑξουσίας, οὐχ ἥττον καὶ οἱ Πάπαι διέτασσον νὰ μὴ γίνεται κατὰ αὐτῶν αὐστηρὰ ἡ τῆς ἐκκλησίας δικαστικὴ ἀπόφασις. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ διασήμου νομοδιδασκάλου Ἀζοῦ, ἀκμάσαντες περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ'. αἰῶνος, διάριθμος τῶν ὅλων τῶν χωρῶν προσελθόντων φοιτητῶν ἀνήρχετο εἰς δέκα χιλιάδας. Οἱ φοιτηταὶ ἀπετέλουν τὴν κυρίων κοινωνίαν καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξελέγοντο οἱ ἀρχοντες τῆς πόλεως. Οὐδόλως δὲ παράδοξον τοῦτο, διότι μέρος τῶν τότε σπουδαστῶν ἦσαν ἀνδρες τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τιμαῖς καὶ ἀξιώμασιν ἐν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι, καὶ μόνον ἐκ φιλομαθείας ἀπήρχοντο εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην Βονανίαν. Πρίν ἀκόμη σχηματισθῶσι τὰ λοιπὰ τοῦ πανεπιστημίου συστήματα διηροῦντο οἱ ἑκεὶ σπουδασταὶ ὡς ἐκ τῆς χώρας εἰς δύο, δηλητὴν εἰς τοὺς ἐντὸς τῶν ὁρέων καὶ τοὺς ἐκτὸς τῶν ὁρέων. Καὶ πάλιν οἱ μὲν προηρχοῦντο ἐκ δέκα καὶ ἑπτὰ ἑνῶν, οἱ δὲ ἐκ δέκα καὶ ὅκτω. Πρῶτος ἀρχῶν τοῦ διασήμου νομοδιδασκάλου Ἀζοῦ, ἀκμάσαντες περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ'. αἰῶνος, διάριθμος τῶν ὅλων τῶν χωρῶν προσελθόντων φοιτητῶν ἀνήρχετο εἰς δέκα χιλιάδας. Οἱ φοιτηταὶ ἀπετέλουν τὴν κυρίων κοινωνίαν καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξελέγοντο οἱ ἀρχοντες τῆς πόλεως. Οὐδόλως δὲ παράδοξον τοῦτο, διότι μέρος τῶν τότε σπουδαστῶν ἦσαν ἀνδρες τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τιμαῖς καὶ ἀξιώμασιν ἐν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι, καὶ μόνον ἐκ φιλομαθείας ἀπήρχοντο εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην Βονανίαν. Πρίν ἀκόμη σχηματισθῶσι τὰ λοιπὰ τοῦ πανεπιστημίου συστήματα διηροῦντο οἱ ἑκεὶ σπουδασταὶ ὡς ἐκ τῆς χώρας εἰς δύο, δηλητὴν εἰς τοὺς ἐντὸς τῶν ὁρέων καὶ τοὺς ἐκτὸς τῶν ὁρέων. Καὶ πάλιν οἱ μὲν προηρχοῦντο ἐκ δέκα καὶ ἑπτὰ ἑνῶν, οἱ δὲ ἐκ δέκα καὶ ὅκτω. Πρῶτος ἀρχῶν τοῦ διασήμου νομοδιδασκάλου Ἀζοῦ, ἀκμάσαντες περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ'. αἰῶνος, διάριθμος τῶν ὅλων τῶν χωρῶν προσελθόντων φοιτητῶν ἀνήρχετο εἰς δέκα χιλιάδας. Οἱ φοιτηταὶ ἀπετέλουν τὴν κυρίων κοινωνίαν καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξελέγοντο οἱ ἀρχοντες τῆς πόλεως. Οὐδόλως δὲ παράδοξον τοῦτο, διότι μέρος τῶν τότε σπουδαστῶν ἦσαν ἀνδρες τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τιμαῖς καὶ ἀξιώμασιν ἐν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι, καὶ μόνον ἐκ φιλομαθείας ἀπήρχοντο εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην Βονανίαν. Πρίν ἀκόμη σχηματισθῶσι τὰ λοιπὰ τοῦ πανεπιστημίου συστήματα διηροῦντο οἱ ἑκεὶ σπουδασταὶ ὡς ἐκ τῆς χώρας εἰς δύο, δηλητὴν εἰς τοὺς ἐντὸς τῶν ὁρέων καὶ τοὺς ἐκτὸς τῶν ὁρέων. Καὶ πάλιν οἱ μὲν προηρχοῦντο ἐκ δέκα καὶ ἑπτὰ ἑνῶν, οἱ δὲ ἐκ δέκα καὶ ὅκτω. Πρῶτος ἀρχῶν τοῦ διασήμου νομοδιδασκάλου Ἀζοῦ, ἀκμάσαντες περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ'. αἰῶνος, διάριθμος τῶν ὅλων τῶν χωρῶν προσελθόντων φοιτητῶν ἀνήρχετο εἰς δέκα χιλιάδας. Οἱ φοιτηταὶ ἀπετέλουν τὴν κυρίων κοινωνίαν καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξελέγοντο οἱ ἀρχοντες τῆς πόλεως. Οὐδόλως δὲ παράδοξον τοῦτο, διότι μέρος τῶν τότε σπουδαστῶν ἦσαν ἀνδρες τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τιμαῖς καὶ ἀξιώμασιν ἐν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι, καὶ μόνον ἐκ φιλομαθείας ἀπήρχοντο εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην Βονανίαν. Πρίν ἀκόμη σχηματισθῶσι τὰ λοιπὰ τοῦ πανεπιστημίου συστήματα διηροῦντο οἱ ἑκεὶ σπουδασταὶ ὡς ἐκ τῆς χώρας εἰς δύο, δηλητὴν εἰς τοὺς ἐντὸς τῶν ὁρέων καὶ τοὺς ἐκτὸς τῶν ὁρέων. Καὶ πάλιν οἱ μὲν προηρχοῦντο ἐκ δέκα καὶ ἑπτὰ ἑνῶν, οἱ δὲ ἐκ δέκα καὶ ὅκτω. Πρῶτος ἀρχῶν τοῦ διασήμου νομοδιδασκάλου Ἀζοῦ, ἀκμάσαντες περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ'. αἰῶνος, διάριθμος τῶν ὅλων τῶν χωρῶν προσελθόντων φοιτητῶν ἀνήρχετο εἰς δέκα χιλιάδας. Οἱ φοιτηταὶ ἀπετέλουν τὴν κυρίων κοινωνίαν καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξελέγοντο οἱ ἀρχοντες τῆς πόλεως. Οὐδόλως δὲ παράδοξον τοῦτο, διότι μέρος τῶν τότε σπουδαστῶν ἦσαν ἀνδρες τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τιμαῖς καὶ ἀξιώμασιν ἐν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι, καὶ μόνον ἐκ φιλομαθείας ἀπήρχοντο εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην Βονανίαν. Πρίν ἀκόμη σχηματισθῶσι τὰ λοιπὰ τοῦ πανεπιστημίου συστήματα διηροῦντο οἱ ἑκεὶ σπουδασταὶ ὡς ἐκ τῆς χώρας εἰς δύο, δηλητὴν εἰς τοὺς ἐντὸς τῶν ὁρέων καὶ τοὺς ἐκτὸς τῶν ὁρέων. Καὶ πάλιν οἱ μὲν προηρχοῦντο ἐκ δέκα καὶ ἑπτὰ ἑνῶν, οἱ δὲ ἐκ δέκα καὶ ὅκτω. Πρῶτος ἀρχῶν τοῦ διασήμου νομοδιδασκάλου Ἀζοῦ, ἀκμάσαντες περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ'. αἰῶνος, διάριθμος τῶν ὅλων τῶν χωρῶν προσελθόντων φοιτητῶν ἀνήρχετο εἰς δέκα χιλιάδας. Οἱ φοιτηταὶ ἀπετέλουν τὴν κυρίων κοινωνίαν καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξελέγοντο οἱ ἀρχοντες τῆς πόλεως. Οὐδόλως δὲ παράδοξον τοῦτο, διότι μέρος τῶν τότε σπουδαστῶν ἷσαν ἀνδρες τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τιμαῖς καὶ ἀξιώμασιν ἐν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι, καὶ μόνον ἐκ φιλομαθείας ἀπήρχοντο εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην Βονανίαν. Πρίν ἀκόμη σχηματισθῶσι τὰ λοιπὰ τοῦ πανεπιστημίου συστήματα διηροῦντο οἱ ἑκεὶ σπουδασταὶ ὡς ἐκ τῆς χώρας εἰς δύο, δηλητὴν εἰς τοὺς ἐντὸς τῶν ὁρέων καὶ τοὺς ἐκτὸς τῶν ὁρέων. Καὶ πάλιν οἱ μὲν προηρχοῦντο ἐκ δέκα καὶ ἑπτὰ ἑνῶν, οἱ δὲ ἐκ δέκα καὶ ὅκτω. Πρῶτος ἀρχῶν τοῦ διασήμου νομοδιδασκάλου Ἀζοῦ, ἀκμάσαντες περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ'. αἰῶνος, διάριθμος τῶν ὅλων τῶν χωρῶν προσελθόντων φοιτητῶν ἀνήρχετο εἰς δέκα χ

ΑΘΗΝΑ

άντιγραφή τῆς ἐν τῇ Ἀκροπόλει Ἀθηνᾶς τῆς ΧΡΥΣΕΛΕΦΑΝΤΙΝΗΣ εἶναι ἔογνον ρωμαϊκῆς ἀπογῆς καὶ χρόνων καθ' οὓς ἡ τέγνη ἔζεπτε· ἔχον ὑψὸς ἐνὸς μέτρου καὶ πέντε ἑκατοστῶν ἀπὸ τῆς Βάσεως ἐρ' ἡς κεῖται· τὸ ἀγχιλμάτιον τοῦτο ἦτο κεχρωματισμένων ὡς καταφαινέται ἐκ τῆς σωζομένης κιτρίνης βρυγῆς

ἐπὶ τῆς κόμης κυκνῆς δὲ ἐπὶ τῶν ὄρθχλμῶν ἐν οἷς καὶ ἐρυθρὰ ἥτις καὶ ἐπὶ τῶν ὄρφρῶν τοῦ Γοργονίου εὐρίσκεται. Εὔτυχῶς ἐντελῶς ἀκέραιον διεσώθη τὸ ἀγαλμάτιον τούτο· μόνον ἐλλείπει ἡ τῆς Νίκης κεφαλὴ τὴν ὅποιαν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ κρατεῖ ἡ Ἀθηνᾶ.

'Η Μαρία πρὶν ἀρχήσῃ
Νὰ πηγαίνῃ 'ε τὸ σχολεῖο
"Οταν ἥτανε ἡ ὥρα
Τὰ παιγνίδια τῆς ν' ἀφήσῃ
Εἰς τὸ Πλατί τῆς μαρδάς της
Μὲ μεγάλη προσοχὴ

Τί χαρὰ εἰς τὴν μητέρα
"Οταν κάθεται μαζὺ
Καὶ διαβάζει τὸ παιδί της
Κάθε βράδυ, κάθε μέρα.
Τὸ βιβλίο δύοις ἀφίνει
Καὶ τῆς τρέλλαις κυνηγᾶ

Η ΚΑΛΗ ΜΗΤΕΡΑ

'Εκαθότανε ν' ἀκούσῃ
Τὸ ὥρκιο μάθημά της.
Πόσα πράγματα μαθίνει
Τὰ βιβλία δύοις κυττά
Καὶ μὲ τί σπουδαῖο φίλο
'Ο καιρός, θά διαβάνη,

"Οποιος γράμματα δὲν θέλει
Καὶ ἀλλοῦ ὁ νοῦς του κλίνει,
Δυστυχής 'ε τὴ γῆ θὰ ζήσῃ,
Γιατί γράμματα καλά
Εἰς τὸν κόσμο δύοις δὲν ξέρει
Κουνός αἱ θρωποί; θὰ σβύσῃ.

N. ΙΓΓΛΕΣΗΣ.

ΟΙ ΜΟΓΓΟΔΟΙ

Ἐκ τῶν ὑψηλῶν ὄροπεδίων τῆς Ἀσίας, ἀτινα κεῖνται πρὸς μεσημβρίαν μὲν τῆς Σιβηρίας, πρὸς βορρᾶν δὲ καὶ δυσμάς τῆς Σινικῆς, ἐξηλθον κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην ἐκατονταετηρίδα αἱ τῶν Οὐνών συγγενεικαὶ φυλαὶ τῶν Μογγόλων, δεινήν καταστροφὴν ἐπενέγκουσαι εἰς πολλὰς χώρας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης. Ἀρχηγὸς τοῦ παγκοσμίου τούτου κλύδωνὸς ἦτο ὁ φοβερὸς Τσιγγισχάνης. Τὸ πρότερον αὐτοῦ ὄνομα ἦτο Τεμουδεσχίν, ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο ἡγεμὼν Μογγολικῆς φυλῆς ὑποκειμένης τῇ Σινικῇ, αὐτὸς δὲ ἐγεννήθη τῷ 1154. Ὁτε ἀπεβίωσεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο ἔτι πέντε, καὶ οἱ ὑπήκοοι περιφρονοῦντες αὐτὸν ἐκῆρυξαν ἀποστασίαν στεφεῖσαν δι' ἐπιτυχίας· ὁ Τσιγγισχάνης ἡναγκάσθη νὰ γείνῃ φυγάς. Ἀλλὰ προϊόντος τοῦ χρόνου οὗταν εἰς αὐτὸν ἡ ἡλικία καὶ ἡ τόλμη καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐγένετο ἡγεμὼν πολυπληθῶν πολεμιστῶν. Ἐν μεγάλῃ ὁμηρύῃ συγκροτηθείσῃ τῷ 1206 εἰς τὴν πόλιν Καράκορον (ἥς ἡ θέσις δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἀκριβῶς), ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν λαὸν εἰς Σχαμάν (προφήτης) καὶ ἐδιηγήθη ὅτι εἶδεν οὐράνιον ἀποκάλυψιν, καθ' ἥν ὁ Τεμουδεσχίν εἶναι πρωρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ ἀρχῇ σύμπαντος τοῦ κόσμου καὶ ὅτι πρέπει νὰ ὀνομάζωσιν αὐτὸν ἐφεξῆς Τσιγγισχάνην, ἦτοι μέγιστον Χάνην. Ὁ Τεμουδεσχίν ἐφάνη πρόθυμος νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνεθουσίασε τὰ στίφη του πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ. Ἐπεχείρησε λοιπὸν νὰ ὑποτάξῃ τὸν κόσμον ἀνθρώποις, ὅστις, καθὼς πάντες οἱ ὄμοφυλοι αὐτοῦ, ἡγήσει καὶ αὐτὴν τὴν ἀπλῆν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν, καὶ ἐξετίναξε τὰ ἄγρια στίφη του ἐκ τῆς Μογγολίας. Πρῶτον μὲν εἰσέβαλεν εἰς τὴν νότιον Σινικήν, ἐκρήμνισε τὴν βασιλεύουσαν φυλὴν τῶν Νιούσων καὶ ὑπέταξεν εἰς ἑκατὸν τὴν χώραν. Μετὰ ταῦτα ἐξετράτευσεν ἐναντίον τοῦ Σουλτάνου τῶν Χωβαρεσμίων, ἡγεμονεύοντος ἀπὸ τῆς Κασπίας θαλάσσης μέχρι τῆς Ἰνδικῆς. Ὁ φόνος Μογγόλων τινῶν ἐμπόρων ἐκληφθέντων κατασκόπων παρέσχεν ἀφροδίτην εἰς τὸν πάλεμον τοῦτον, τὸν δλεθριώτατον ἐξ ὅλων τῶν πολέμων τοῦ κόσμου, καθ' ὃν οἱ Χωβαρεσμίοι ὑπέστησαν παντελῆ ἥτταν. Πολλαὶ μὲν τῶν ἀκμαζουσῶν πόλεων μετεβλήθησαν εἰς ἄμφρορον σωρὸν ἐριπίνων, ἐκ δὲ τῶν κατοίκων ἀλλοὶ μὲν ἐφονεύθησαν καὶ ἀλλοὶ ἀπήχθησαν εἰς δουλείαν. Εἰς τὴν Βουχάραν, καθέδραν τῆς Μωαμεθανικῆς παιδείας, τὰ βιβλία κατεκάνσαν, οἱ δὲ αὐτοῖς κατοικοῦντες σοφοὶ διεπεράσθησαν ἐν στόματι μαχαίρας. Οὐδεὶς τῶν βαρβάρων κατακτητῶν ἐφάνη σκληρότερος καὶ ὀμότερος τοῦ Μογγόλου νικητοῦ. Ἡ συμπάθεια ἐλογίζετο ἀδίκημα. Ὅτε δὲ Τούλες, οὐδὲ τοῦ Τσιγγισχάνου, οἴκτῳ καμφθεὶς, ἀπηγόρευσε τὴν γενικὴν σφαγὴν τῶν κατοίκων τῆς Ἑράτης, εἰπε πρὸς αὐτὸν ὅργιλας ὁ πατὴρ: «Ἄλλοτε ἀνευ ῥότης προσταγῆς μου νὰ μὴ δεῖξῃ ἡμερότητα εἰς οὐδεμίας πόλεως κατοίκους» ἡ συμπάθεια εὑρίσκεται μόνον εἰς ἀδυνάτους καρδίας». Τοῦτος, ἔτερος οὐδὲ τοῦ Τσιγ-

γισχάνου, ὥρμησεν εἰς τὰς τοῦ Εὔξείνου βορείους χώρας, ἐπολέμησε τοὺς παρὰ τὸν Τάγανην κατοικοῦντας Μολυσέζους, καὶ ὅτε πρὸς βοηθείαν αὐτῶν προσέδραμον οἱ Ῥώσοι ἡγεμόνες, κατετρόπωσε καὶ τούτους ἐν μεγάλῃ καὶ φονικωτάτῃ μάχῃ συγκροτηθείσῃ ἐν ἔτει 1224 παρὰ τὸν Κάλκαν ποταμόν. Φόβος καὶ τρόμος ἐκυρίευσε τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν! Ἄλλ' ἐνῷ ὁ τοῦ κόσμου ὀλετὴρ Τσιγγισχάνης ἐτοιμάζετο νὰ στρέψῃ τὰ νικηφόρα αὐτοῦ ὄπλα δυτικώτερον ἀπειδίωσεν αἵφνης τῷ 1227.

Μέγας Χάνης ἀνηγόρευθη ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ οὐδὲς Ὁκτάις, ὅστις προήγαγε τὰς δορικτησίας. Τοῦ προμημονευθέντος Τούσχι ὁ οὐδὲς Βατούς ὑπέταξεν ἐγκόλως τὴν διηρημένην καὶ ἐπομένως ἀσθενὴ Ρωσίαν. Ἐπειτα ἐπλημμύρησαν οἱ Μογγόλοι τὴν Πολωνίαν, ητοις ἐπίσης δὲν ἥδυνθη νὰ ἀντισταθῇ καθὼς καὶ ἡ Ρωσία. Ἀφοῦ δὲ κατηρήμωσαν τὴν Πολωνίαν διεπέρασαν τὸν Ὁδέρχην, ἐπυρπόλιταν τὴν Βρισλαΐαν καὶ ἀντεπαρετάχθησαν εἰς τὸν δούκα τῆς κάτω Σιλεσίας Ἐρρίκον τὸν Εὐσέβη. Ἡ περίφημος αὕτη μάχη συνεκροτήθη τῷ 9 Ἀπριλίου 1241 εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Βαλστάτ παρὰ τὸν πόλιν Διγνίτιον. Οἱ Τάταροι (οὗτοις ὀνομάζοντο ἐν Εὐρώπῃ τότε οἱ Μογγόλοι) οἰτινες ἥσαν τετραπλάσιοι τῶν χριστιανῶν ἐνίκησαν. Ο δοὺς Ἐρρίκος ἀπέθανεν θάνατον εὐγενῆ καὶ ἡρωϊκὸν ὑπερασπιζόμενος τὴν πατρίδα του, καὶ οὐχὶ ματαίως, ἐπειδὴ οἱ νικηταὶ ὑπέστησαν τοσαύτας ζημίας, ὥστε κατέλιπον τὸν σκοπὸν αὐτῶν νὰ προχωρήσωσιν περαιτέρω εἰς τὴν Δύσιν· ἀλλ' ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Σιλεσίας καὶ οὗτοις ἡ Γερμανία ἀπηλλάγη τοῦ φοβεροῦ ὀλέθρου. Δεινὰ δημιαὶ μεγάλα ὑπέστη ἡ Οὐγγαρία, δῆπου εἰσέπεσαν πλήθη Τατάρων. Οἱ δυστυχεὶς κάτοικοι εἶσαν καὶ ἐβασανίζοντο καὶ ἐφονεύοντο ἀπανθρωπότατα. Τὰ διάφορα στρώματα τὰ κατακευαζόμενα μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ἐτῶν πολλάκις διακρίνονται ἀπ' ἀλλήλων· τοῦτο φαίνεται ὅταν ἐκκοπὴ κλάδος τις καὶ διὰ τοῦ πρίνος χωρισθῇ. Πολλάκις εἰσὶ τόσον διακεκομένα ὥστε δυνάμειν νὰ τὰ ἀριθμήσωμεν, οὕτω δὲ νὰ εἰπωμεν ἀκριβῶς πόσα ἔτη ἔχει τὸ δένδρον. Ἐνταῦθα παρατίθεμεν τὴν πρινοιμένην ἐπιφάνειαν ὁρίζοντες κεκομμένου κορμοῦ.

Ἐκ ταύτης φαίνεται ὅτι οἱ δακτύλιοι τοῦ ξύλου εἰσὶ λίαν σαφῶς ἐμφανεῖς. Τὸ ξύλωδες μέρος τοῦ κορμοῦ καὶ οἱ κλάδοι εἰσὶ πλήρεις μικρῶν σωλήνων· διὰ τῶν σωλήνων τούτων διαμερισμάτων τοῦ ξωτερικοῦ καὶ εἰς αὐτὸ, πάντα τὰ προϊόντα καὶ τὰ ἀντικείμενα τοῦ ἐμπορίου μεταφέρονται ἐπὶ τῶν ράχεων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἵππων. Ἡ μετάφορα αὕτη εἶναι βραδεῖα καὶ δαπανηρὰ καταστρεπτικὴ δὲ διὰ τὸν παραγωγὸν καὶ τὸν καταγαλωτήν. Ως φόρος ἐπιβαρύνει λίαν τὴν ἐργασίαν τοῦτο δὲ ἐφόσον κρείτονες δῦσι κατασκευασθῶσιν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. Ἡ γρῆσις τῶν ἀνθρώπων ὡς φορτηγῶν εἶναι οὐ μόνον κοπιαστικὸν ἀλλὰ καὶ ἐξευτελιστικόν. Κωλύει τὴν παραγωγὴν, τὴν κατανάλωσιν καὶ τὸ ἐμπόριον.

Τὸ ἀπέρχοντον βασιλείου τῶν Μογγόλων ὑπέστη

τὴν τύχην πάντων τῶν ἀπὸ νομικοῦν δορικτησιῶν θεμελιωθέντων βασιλείων. Διηρέθη μετά τινας γενεας ἀνθρώπων εἰς τέσσαρα Χανάτα. Κίναν, Ἰράν (Περσίαν), Δεσεγκάτην (Βουχάραν), Καπτεσχάκαν (πρὸς βορρᾶν τῆς Κασπίας θαλάσσης, μεταξὺ Βόλγα καὶ Ιατκα). Τὸ τελευταῖον Χανάτον ἔξουσίας τὴν Ῥωσίαν ἐκατονταετηρίδας τινάς. Ἄλλα καὶ τοῦτο καὶ τὰ ἄλλα Χανάτα ἔξελιπον ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου, ἀπλὴ μόνον ιστορικὴ ἀνάμνησις παραμείναντα.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α'.—ΦΥΓΑ

ΚΕΦ. ΚΔ'.

Τὸ ξύλον ἐτοῖς δένδροις.

Ἔσως ἐφάνη παράδοξον τὸ ἥψιλον ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ διὰ διολούδες ἀποτελεῖ τὸ ξύλον εἰναι δημος ἀληθές. Κατ' ἔτος δέ τοις φλοιός ἐργάζεται καὶ κατακευάζεται στρῶμα ξύλου ἐκ τοῦ ἐν αὐτῷ χυμοῦ. Ἡ ἐργασία αὕτη γίνεται κατὰ τὸ θέρος· τὸν χειμῶνα οὐδόλως γίνεται τὸ ξύλον· τὸ δένδρον τότε κοιμάται.

Ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης τοῦ φλοιοῦ προέρχεται καὶ ἡ αὔξησις τοῦ δένδρου κατ' ἔτος· νέον στρῶμα ξύλου σχηματίζεται διὰ ταύτης ἐπὶ πάσης τῆς ἐπιφανείας τοῦ κορμοῦ, καὶ μέχρι τῶν ἀκρων τῶν κλάδων αὐτοῦ.

Τὰ διάφορα στρώματα ξύλου τὰ κατακευαζόμενα μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ἐτῶν πολλάκις διακρίνονται ἀπ' ἀλλήλων· τοῦτο φαίνεται διὰ ταύτης ἀποτέλεσμας διωρύγων. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις, δὲν ὑπῆρχον δῦσι δέξιαι τοῦ ονόματος· ήσαν τινες διὰ δυνατόλως ἡδύνατο νὰ διέλθῃ ἀμαξά μόνον δὲ πεζοὶ καὶ φορτηγά ζῶα κατώρθουν νὰ διέρχωνται. Πλὴν τῶν ὄδων τούτων, κατακευαζόμενων πρόσωποις, τὸ μόνον μέσον συγκοινωνίας ήσαν ἀπλαῖς ἀτραποί.

Νῦν δένδροι σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ κατακευάζομενα, ἐν ὅλῳ ὄλιγάτερον τῶν 100 μιλίων μήκους. Τινὲς τῶν ἀτραπῶν κατακευάζομενα ἱκανῶς εὐρεῖαι διὰ ἀμάξας, ἀλλ' ἐν συνόλῳ, δυνάμεια ἀσφαλῶς νὰ εἰπωμεν διὰ τὸν Ιαπωνίαν δὲν εἰναι πλειότερον τῶν 1,000 μιλίων ἀμάξηται δῦσι. Ἐκ τε τῶν διαμερισμάτων τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ εἰς αὐτὸ, πάντα τὰ προϊόντα καὶ τὰ ἀντικείμενα τοῦ ἐμπορίου μεταφέρονται ἐπὶ τῶν ράχεων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἵππων. Ἡ μετάφορα αὕτη εἶναι βραδεῖα καὶ δαπανηρὰ καταστρεπτικὴ δὲ διὰ τὸν παραγωγὸν καὶ τὸν καταγαλωτήν. Ως φόρος ἐπιβαρύνει λίαν τὴν ἐργασίαν τοῦτο δὲ ἐφόσον κρείτονες δῦσι κατασκευασθῶσιν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. Ἡ γρῆσις τῶν ἀνθρώπων ὡς φορτηγῶν εἶναι οὐ μόνον κοπιαστικὸν ἀλλὰ καὶ ἐξευτελιστικόν. Κωλύει τὴν παραγωγὴν, τὴν κατανάλωσιν καὶ τὸ ἐμπόριον.

Ἡ κατακευὴ καλῶν δῆμῶν καὶ ἡ ἀπόκτησις εὐθυνῆς μεταγωγῆς πρέπει νὰ προηγηθῇ τοῦ οἰκισμοῦ καὶ ἀναπτύξεως τῶν ἀκαλλιεργήτων γαιῶν τῆς χώρας.

Διὰ θαλάσσης, ποταμοῦ καὶ διώρυγος τὰ μέσα τῆς μεταγωγῆς εἰσὶν καλὰ καὶ εὐθηνά. Γραμμαὶ ἀτμοπλοίων καὶ ιστοφόρων, ξένης κατακευῆς, ιδρυθεῖσαι εἰς πάντας τοὺς σωλήνας ἀνερχομένους ἀπὸ τῶν ρίζῶν μέχρι τῶν φύλλων· καὶ ὁ χυμὸς χύνεται διὰ αὐτῶν ἕσυχως πρὸς τὰ ἄνω ἀδιακόπως.

Ἐν μεγάλῳ δένδρῳ ὑπάρχει πληθὺς τῶν σωλήνων τούτων ἐν τῷ ξύλῳ· δταν δὲ δεωρῆτε τὸν τεράστιον κορμὸν, σκεφθῆτε ὅ

τος 50,000 τόνων. Η έταιρία αυτη υποστηρίζεται υπό της κιθερώσεως.

Πρός ταύτη είναι πολλαὶ μικρότεραι έταιρίαι ἐν Τοκίῳ, Όσάκα καὶ Ναγκασακή, αἵτινες ἔχουσιν ἀτμόπλοιαν καὶ ιστιοφόρα, δένης καταπλευῆς, προσεγγίζοντα εἰς τοὺς μικροτέρους λιμένας. Τινὰ δὲ τούτων εἰσὶν ιαπωνικῆς καταπλευῆς, καίτοι δὲ οὐχὶ ἀρίστης, υπόσχονται διτὶ μετὰ παρέλευσιν χρόνου τίνος ή Ιαπωνίας ἔσται ἀνεξήρητος τῶν ζένων γωρῶν ὡς πρὸς τὴν νάυπτηγίαν. Πρός ταῦτα ὑπάρχει καὶ πληθὺς πλοιαρίων διενεργούντων τὴν ἀκτοπλοΐαν ἀντὶ εὐθηνοτάτου ναύλου.

Η Ιαπωνία ἔχουσα πληθυσμὸν 35,000,000 ἔχει 900,274 ἵππους καὶ 814,324 ἔτερα κτήνη. Ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις, δὲ 38,000,000 πληθυσμὸς εἶγε τὸ 1870 10,000,000 ἵππους καὶ ἡμίόνους, καὶ 26,000,000 κτήνη. Τοῦτο δεικνύει ὅποια βάρη ὁ ἔργατης ἐνταῦθα ἔχει νὰ φέρῃ ἐπὶ τῆς ῥάχεως του καὶ πόσαι δαπάναι ἐπιβαρύνουσι τὰ προϊόντα αὐτοῦ.

ΟΥΓΟΙ ΚΑΙ ΤΟΡΕΙΣ

Ως γνωστὸν ή Αγγλία διαιρεῖται εἰς δύο μεγάλα πολιτικὰ κόμματα, τοὺς Οὐέγους καὶ τοὺς Τόρεις. Ήερὶ τῆς παραγωγῆς τῶν δύο τούτων λέξεων πολλαὶ ἐγένοντο ἔρευναι, πιθανωτέρα δὲ νομίζεται η ἑξῆς. Η λέξις *Whig* φαίνεται διτὶ παράγεται ἐκ τοῦ *Whiggam*, ὅρου τὸν ὅποιον οἱ ἀμαξηλάται τῆς Σκωτίας μετεχειρίζοντο διὰ νὰ παροτρύνωσι τοὺς ἵππους αὐτῶν· ἐκ τούτου καὶ οἱ ἀμαξηλάται ὠνομάζοντο *Whiggamoors* καὶ κατὰ συγκοπὴν *Whigs*. Ἐκτοτε τὸ ἀντίθετον εἰς τὴν αὐλήν κόμμα ἐπωνομάσθη εἰς τὴν Σκωτίᾳν περιφρονητικῶς *Whig*, μετέβη δὲ μετ' ὀλίγους ή ὑδριστική αὕτη λέξις ἀπὸ τῆς Σκωτίας εἰς Αγγλίαν καὶ διετηρήθη αὐτόθι.

Η δὲ ἔτι ὑδριστικωτέρα λέξις *Tory* ἀπεδόθη τῷ 1681 εἰς τὸ κόμμα τῆς αὐλῆς καὶ παράγεται ἀπὸ τοῦ ιδιανδικοῦ *Torec*, (δέ ἐστι, δός μοι τὰ χρήματά σου), ὅρου μεταχειρίζομένου ὑπὸ τῶν ληστῶν τῆς Ιρλανδίας, τῶν ἐκ τούτου ἐπονομάζομένων *Tories*. Αρχότεροι οἱ δροὶ οὗτοι ἀπώλεσαν τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν σημασίαν τοσοῦτον, ὥστε ἀμφισβητεῖται ηδὴ η ἐτυμολογία αὐτῶν, σημαίνουσα δὲ τὴν σήμερον τὸ μὲν *Whig*, τὸ κόμμα τὸ ἐπιθυμοῦν τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ, τὸ δὲ *Tory*, τὸ κόμμα τὸ ἐπιθυμοῦν τὸν περιφρονητικὸν αὐτῶν.

ΠΟΙΚΙΛΑ

* * * Η ἀρχαιοτάτη τυπωμένη Αγία Γραφὴ ἐπωλήθη ἐν Λονδίνῳ ἀντὶ 790 λιρῶν στερλινῶν περιέχει μόνον τὴν Παλαιάν καὶ ἐπτάθη ἐν Μέτει ὑπὲ τοῦ Γουτεμπεργίου τὸ 1452, εἴναι δὲ τὸ πρώτον βιβλίον τὸ ὅποιον ἐπτάθη διὰ κινητῶν χαρακτήρων.

* * * Ο Ενδυμίων τοῦ λόρδου Βήκονσφειλδ κοστίζει πλειστερον ἐν τῇ ίδιᾳ αὐτοῦ πατρίδι ή ἀλλαχοῦ. Η ἔκδο-

σις ἐν Λονδίνῳ πωλεῖται πρὸς 31 σελ. καὶ 6 πίννας ἐνῷ ἡ γερμανικὴ μετάφρασις πωλεῖται πρὸς 18 σελ. ή τοῦ Ταυχνιτίου ἔκδοσις πρὸς 3 σελ. καὶ 4 πεν. ή δὲ ἀμερικανικὴ ἔκδοσις πρὸς 2 σελ. Ἐδημοσιεύθη δὲ ἐν Αμερικῇ μετὰ 55 ςρας ἀπὸ τῆς ἀρίστεως τοῦ βιβλίου ἐν Λονδίνῳ.

* * * Τὰ νομίσματα ἐν κυκλοφορίᾳ ἐν τῇ Αγγλίᾳ ἀνέρχονται εἰς 1,230,000,000 τὰ ἀργυρᾶ ἀριθμοῦσι 300,000,000 τὸ πλείστον μέρος ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ἀργυρᾶ νομίσματα. Χάλκινα δὲ ἔκπτησαν μέχρι 6,000 τόννων.

* * * Ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρεττανίᾳ ὑπάρχουσι περὶ τὰ 3,000,000 οἰκιῶν ἀποφερουσῶν ἐνοίκιον 24,000,000 λίρας στερλίνων, καὶ ἀνερχομένων εἰς τὴν ἀξίαν 240,000,000 λιρῶν. Ἐν δὲ τῇ Ιρλανδίᾳ 1,500,000 οἰκιῶν ἀποφέρουσαι ἐνοίκιον 9,000,000 λιρῶν καὶ ἔχουσαι ἀξίαν 90,000,000 λίρας στερλίνων.

* * * Ἐκ τῶν δώρων τῶν Χριστουγέννων οἱ ἐν Παρίσιοις πωληταὶ παιγνιδίων εἰσπράττουσιν ἐτησίας περὶ τὰς 160,000 λίρας στερλίνων.

* * * Οἱ κάτοικοι τοῦ Ούρανίου κράτους οἱ Κινέζοι δὲν εὐρίσκουσι νῦν πολλὴν ἐργασίαν ἐν Καλιφρονίᾳ, ἀναγκάζονται δοθεὶν ν' ἀπέρχωνται στιφθόν εἰς τὴν ίδιαν πατρίδα. Ἀρτίως ἀνεχώρησαν ἐκ τοῦ Αγ. Φραγκίσκου ἐφ' ἐνὸς ἀτμοπλοίου 850 Κινέζοι. Ο πλοιαρχὸς δὲ ἡναγκάσθη νὰ ἔχῃ ἔτοιμα ἐντὸς τοῦ πλοίου καὶ διάρροα φέρεται ὅπως ἀποθέσῃ τοὺς τυχὸν ἀποβιώσαντας διότι δὲν ἔχει ἡδύνατο νὰ τοὺς ρίψῃ εἰς τὴν θάλασσαν καθότι οἱ Κινέζοι πρέπει νὰ ἐνταφιάζωνται εἰς τὴν ίδιαν πατρίδα.

* * * Ο πληθυσμὸς τῶν κατοίκων τῶν Ην. Πολιτειῶν τῆς Αμερικῆς ὑπερέσθη τὰ 51,000,000.

* * * Κατὰ τὸ λῆσαν ἔτος κατεσκευάσθησαν ἐν Αμερικῇ 7,000 μίλια σιδηροδρομικῶν γραμμῶν.

* * * Περιέργος στατιστικὴ ἀπέδειξεν, διτὶ τὴν Γερμανίαν λυμαίνεται στρατιὰ ὅλη ἐκ 200,000 ἐπαιτῶν, εἰπραττόντων κατ' ἔτος 20,000,000 φράγκων. Η ἐπαγγεία εἶναι σχετικῶς ἐν ἐκ τῶν μᾶλλον προσδοφόρων ἐπαγγελμάτων. Εἰς ἐπαίτης συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἔφερεν εἰς τὸ βαλάντιον του 20 φρ. προϊὸν τριημέρου μόνον ἐπαιτείας.

* * * Ο ἔξαρχος μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου π. ἔτους ἐξ ὅλων τῶν λιμένων τοῦ Κριτοῦς σταφιδόκαρπος, ἀνέρχεται ἐν ὅλῳ εἰς 170,741,269· σύκα δὲ ἔξαρχος στατῆρες 92,932,000.

Ἄνσις τοῦ ἐρ τῷ 3 ἀριθ. Γρίφον.

Ἀριστον ή Δικαιοσύνη.

Ἐλυσαν αὐτὸν οἱ κκ. Α. Χέλιμης, Ι. Ν. Εύριπαίος, Κ. Β. Τοπάλης, Σ. Δ. Κυριώτης, Γ. Ν. Βεύλγαρης, Ι. Κ. Τζάνας, Μιχαήλ Σαββόπουλος.

ΒΑΦΗ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ. — Νεώτατον εἶδος Αμερικανικῆς ΒΑΦΗΣ ἐκομίσθη κατ' εἰδέσιαν ἐξ Αμερικῆς καὶ πωλεῖται χονδρικῶς καὶ λιανικῶς εἰς τὸ κατά τὴν ὁδὸν Βουλῆς ἀριθ. 29 Τυπογραφείον τῆς «Αθηναϊδος».

Ανευ τῆς διὰ Φύκτρας προστριβῆς (χωρὶς βούρτσισμα) καὶ δι' ἀπλῆς ἐπαλείψεως μὲ σπόγγον ἐν ἑκάστῳ δοχείῳ περιεχόμενον, ΑΥΤΟΣΤΙΓΜΕΙ τὰ ὑποδήματα στιλβοῦνται.

Πείρα μακρὰ ἀπέδειξεν, διτὶ η ΒΑΦΗ αὔτη διατηρεῖ τὸ δέρμα καὶ διτὶ ἀνάκμη θραχῆ τὸ ὑπόδημα δὲν κηλείασι τὰς περισκελίδας.

Τιμὴ ἑκάστης φιάλης λιανικῶς λεπτὰ 80.